

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudcem Mgr. Zdeňkem Macháčkem ve věci

žalobce: X
bytem X

proti

žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**
sídlem U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2024, č. j. OSH 350/23-2/67.1/23126/SK
KULK 16840/2024

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhá přezkumu shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Jablonec nad Nisou, odboru správního (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 23. 3. 2023, sp. zn. 7246/2022/SPR/OPR/Mas/1547-Dpř, č. j. 28556/2023.

2. Tímto prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že jako provozovatel vozidla X registrační značky X v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití předmětného vozidla byly dodrženy povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, neboť dne 27. 6. 2022 minimálně v době od 8:15 do 8:20 hodin v Jablonci nad Nisou v ulici X náměstí z boku budovy magistrátu blíže neustanovený řidič s výše označeným vozidlem neoprávněně stál (parkoval) v prostoru označeném informativní dopravní značkou IP 12 – „vyhrazené parkoviště“ doplněné dodatkovou tabulkou E 13 zpřesňující význam dopravní značky s textem „VOZIDLA MMJN 6x, VYHRAZENÁ PLACENÁ MÍSTA 2x“ s další dodatkovou tabulkou E 8d s vyznačením směru a délky úseku platnosti na obě strany, pro které dopravní značka platí. Tím bylo porušeno ustanovení § 4 písm. c) a § 27 odst. 1 písm. o) zákona o silničním provozu, a toto jednání vykazuje znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu.
3. Za spáchání uvedeného přestupku byla žalobci podle § 125f odst. 4 a 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu ve spojení s § 35 písm. b) a § 46 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.
4. Z předloženého spisového materiálu vyplynulo, že po oznámení uvedeného přestupku neznámého podezřelého Městskou policií Jablonec nad Nisou a zjištění provozovatele předmětného vozidla, jímž je žalobce, vyzval správní orgán I. stupně žalobce ve smyslu § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu k zaplacení určené částky, popřípadě sdělení údajů o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Žalobce na výzvu jako řidiče označil X s bydlištěm v X na X. Správní orgán I. stupně se výzvou ze dne 29. 8. 2022 pokusil od žalobce zjistit adresu řidiče v ČR nebo jiný kontakt na řidiče, žalobce však na tuto výzvu nijak nereagoval. Správní orgán I. stupně se proto pokusil kontaktovat označeného řidiče na žalobcem uvedené ukrajinské adrese, avšak bezúspěšně, když předvolání k podání vysvětlení se označenému řidiči nepodařilo doručit. Správní orgán I. stupně proto odložil věc přestupku spáchaného řidičem, a naopak příkazem ze dne 15. 12. 2022 zahájil přestupkové řízení proti žalobci jako provozovateli vozidla.
5. V prvostupňovém řízení žalobce uplatňoval námitky podjatosti či podával stížnost, pro vypořádání žalobních bodů je podstatné, že dne 11. 1. 2023 mu bylo doručeno předvolání k ústnímu jednání, které se mělo konat dne 1. 2. 2023. Dne 31. 1. 2023 ve 20:31 hodin byla správnímu orgánu I. stupně doručena omluva z ústního jednání spojená s žádostí o jeho odročení na jiný termín, a to z důvodu plánované dovolené žalobce v Rakousku. Současně žalobce požádal o postoupení věci jinému správnímu orgánu z důvodu vhodnosti, kdy žalobce za vhodné považoval projednání věci u správního orgánu působícího v místě jeho podnikání v Praze. Správní orgán I. stupně omluvě žalobce nevyhověl a nepřistoupil k postoupení věci jinému orgánu, naopak dne 1. 2. 2023 konal plánované ústní jednání a řízení nakonec poté, co žalobce nevyužil svého práva seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí, dospělo až k vydání shora označeného prvostupňového rozhodnutí o přestupku.
6. V jeho odůvodnění správní orgán I. stupně zrekapituloval průběh správního řízení, popsal smysl a účel právní úpravy přestupku provozovatele vozidla a neměl pochybnosti o tom, že

v daném případě je namíste žalobce za tento přestupek postihnout. Konstatoval, že se pokusil zjistit konkrétní osobu řidiče, avšak nepodařilo se mu to. Omluvu žalobce z ústního jednání nepřijal, neboť žalobce ji učinil v předvečer konání ústního jednání, o termínu jeho konání přitom žalobce věděl již od 11. 1. 2023 a s přihlédnutím k uvedenému důvodu omluvu neučinil bezodkladně. K delegaci z důvodu vhodnosti správní orgán I. stupně nepřistoupil, neboť neshledal výjimečnost případu, kdy by byl takový postup odůvodnitelný. K tomu soud dodává, že o nevyhovění žádosti o delegaci byl žalobce informován již v předchozím průběhu řízení.

7. K odvolání žalobce přezkoumal prvostupňové rozhodnutí žalovaný. Ten v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí dospěl po rekapitulaci průběhu řízení k závěru, že opatřené podklady plně odůvodňují shledání viny žalobce popsáním přestupkem. Uvedl, že v situaci, kdy je jako řidič označen cizinec žijící v zahraničí, postačuje pouze jedna výzva marně zasláná do zahraničí. Řidič byl nekontaktní, správní orgán I. stupně neměl možnost zjistit, zda se skutečně jedná o pachatele přestupku. Správní orgán I. stupně se od žalobce pokoušel zjistit i další kontakt na řidiče, avšak žalobce nereagoval. Věc přestupku řidiče byla v souladu se zákonem odložena. Žalovaný k tomu citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2020, č. j. 4 As 450/2019-36. Dále s odkazem na komentář ke správnímu řádu uvedl, že žalobcem navrhovaná delegace je výjimečným postupem a správní orgán není povinen jej využít. Zákon o odpovědnosti za přestupky v § 62 odst. 1 stanoví, který správní orgán je příslušný k projednání přestupku a správní orgány se tohoto ustanovení přidržely, když žalobcem uvedené skutečnosti neshledaly dostatečnými k odchýlení se od uvedeného zákonného pravidla.
8. Žalovaný se dále s odkazy na judikaturu ztotožnil s náhledem správního orgánu I. stupně na nedostatečnost omluvy žalobce z ústního jednání, když ji nepovažoval za náležitou a včasnou. Žalovaný nepopřel, že § 22 správního řádu upravuje možnost ustanovení opatrovníka v případě, kdy se nedaří doručit písemnost do ciziny. V daném případě však existuje speciální úprava § 125f zákona o silničním provozu, kdy nastupuje objektivní odpovědnost provozovatele vozidla, jak to vyžaduje smysl a účel této úpravy. Žalovaný proto rozhodnutí správního orgánu I. stupně včetně pasáže o stanovení výše pokuty považoval za zákonné a potvrdil je.

II. Žaloba

9. Žalobce ve včasné žalobě uvedl, že správní orgány postupovaly v rozporu s § 131 správního řádu a v rozporu se zásadou hospodárnosti řízení a nezatěžování účastníků řízení. Byly splněny zákonné předpoklady pro postoupení věci dle § 131 odst. 5 správního řádu, správní řád postoupení věci do místa bydliště či sídla obviněného předpokládá. Z § 131 odst. 6 správního řádu lze a contrario dovodit, že věc má být postoupena, pokud je účastník takovým postupem zatížen méně. Jedná se o zvlášť správního orgánu, který bez relevantního odůvodnění konstatoval, že k postoupení neshledává důvody. Ustanovení § 62 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky nevylučuje aplikaci § 131 správního řádu. Správní orgány měly náležitě uvést, proč postoupení není vhodné, jinak jde o jejich nepřijatelnou zvlášť. Vzdálenost mezi sídlem žalobce a správního orgánu I. stupně je přitom velká. Je zde tedy nemalý časový a finanční náklad na straně žalobce, který by byl na cestu ke správnímu orgánu vynaložen neefektivně.
10. Dále žalobce namítl, že neměl možnost se k věci vyjádřit při ústním jednání, když jeho řádná omluva ze dne 31. 1. 2023 z důvodu zahraniční dovolené, kterou doložil potvrzením o

rezervaci, nebyla akceptována. Rezervace termínu dovolené byla dle žalobce s ohledem na zdravotní stav dětí učiněna až několik dnů před odjezdem na jarní prázdniny. I když tedy žalobce věděl již dříve o nařízeném termínu ústního jednání, nevěděl o přesném termínu dojezdu do Rakouska. Žádný předpis přitom nestanoví, kolik dnů a v kterých částech roku může žalobce trávit na dovolené, a nestanoví ani, kdy má přesně být omluva z jednání doručena správnímu orgánu. Omluvu je třeba učinit tak, aby procesní úkon nebyl ohrožen a v rozumné lhůtě poté, co se osoba o důvodu, pro který se nemůže ústního jednání zúčastnit, dozví. Tak tomu v daném případě bylo. Požadavek na bezodkladnost omluvy je nezákonný, neboť právní předpisy jej nestanoví. Včasnost omluvy byla dodržena tím, že omluva byla učiněna před termínem ústního jednání.

11. Dle žalobce není rovněž pravdou, že přestupek byl spáchán neztotožněným řidičem. Žalobce řidiče označil a doložil smlouvu o nájmu předmětného vozidla. Správní orgány nemusely vynakládat složité a rozsáhlé kroky k nalezení pachatele přestupku. Správní orgán se spokojil se zasláním jedné výzvy a na další činnost rezignoval. Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2016, č. j. 2 As 33/2016-53, na danou věc nedopadá. To, že byl řidič ztotožněn, je zřejmé již z toho, že mu byly zasílány písemnosti. Pokud se správnímu orgánu písemnosti nepodařilo doručit, měl postupovat dle § 22 správního řádu, podle nějž se osobě, jíž se nedaří doručit na adresu v cizině, ustanovuje opatrovník. O tom hovoří také § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu. Správní orgán nemá volbu, nýbrž povinnost takto postupovat.
12. Správní orgán měl také možnost požádat žalobce o poskytnutí dalších kontaktních údajů na řidiče vozidla. To neučinil, nedal žalobci možnost k poskytnutí součinnosti, namísto toho zahájil řízení s žalobcem. Proto žalobce předkládá až v příloze žaloby písemné prohlášení řidiče V. H., kde řidič potvrzuje, že měl v předmětné době žalobcovo vozidlo v nájmu a že zaparkoval v prostoru označeném správními orgány popsány dopravními značkami. Předložením tohoto prohlášení žalobce reaguje na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46. Dle správní judikatury není uplatnění důkazního návrhu poprvé až v soudním řízení bez dalšího nepřípustné. Soud musí zkoumat, zda správní orgány zjistily skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

III. Vyjádření žalovaného

13. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl, aby soud podanou žalobu zamítl. Doplnil, že není pravdivé tvrzení žalobce o tom, že jej správní orgán mohl vyzvat k poskytnutí dalších kontaktních údajů řidiče, což však neučinil. Žalobce byl takto vyzván písemností ze dne 29. 8. 2022, nebyl však součinný, proto byla nakonec věc přestupku řidiče odložena a bylo vedeno řízení o přestupku provozovatele vozidla.

IV. Posouzení věci krajským soudem

14. Krajský soud napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející přezkoumal v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích uplatněných žalobních námitek dle § 75 odst. 2 s. ř. s., kterými je soud v duchu dispoziční zásady vázán. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s.

15. Podle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.
16. Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se provozovatel vozidla dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 odst. 3 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.
17. Podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a a) ne zahájil řízení o tomto přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o tomto přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.
18. Podle § 131 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, může příslušný správní orgán věc usnesením postoupit z důvodu vhodnosti i v jiných případech. Postupující správní orgán je povinen vyžádat si předchozí souhlas správního orgánu, jemuž má být věc postoupena. Předchozího souhlasu není třeba v případech, kdy má účastník uvedený v § 27 odst. 1 v územním obvodu správního orgánu, jemuž má být věc postoupena, místo trvalého pobytu nebo sídlo, popřípadě se v tomto územním obvodu zdržuje. V řízení o žádosti se tohoto ustanovení použije jen na požádání nebo se souhlasem žadatele. Podle odstavce 6 téhož ustanovení správní orgány při změnách příslušnosti dbají na to, aby k nim docházelo jen v důvodných případech a aby řízení pokud možno nezatěžovalo účastníky více, než kdyby ke změnám příslušnosti nedošlo.
19. Podle § 80 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky, k ústnímu jednání správní orgán předvolá účastníky řízení. Ústní jednání lze konat bez přítomnosti obviněného jen tehdy, jestliže byl řádně předvolán a souhlasí s konáním ústního jednání bez vlastní přítomnosti nebo pokud se na předvolání nedostaví bez náležité omluvy nebo bez dostatečného důvodu.
20. Bude-li soud vypořádávat žalobní body v pořadí, jak byly uplatněny, je namístě se nejprve zastavit u otázky delegace z důvodu vhodnosti, kterýžto postup žalobce v prvostupňovém řízení navrhoval. Již užívaný název (delegace vhodná) a z právní úpravy § 131 správního řádu zřejmý charakter tohoto institutu napovídá, že jeho nevyužití správním orgánem zpravidla bez dalšího nebude mít vliv na zákonnost přezkoumávaného rozhodnutí. Správní orgány daly žalobci jasně na srozuměnou, že existuje zákonné pravidlo pro určení místně příslušného správního orgánu uvedené v § 62 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Je-li zde zákonné pravidlo, musí být odchýlení se od něj výjimkou, která vyžaduje dostatečně silný důvod. Ten správní orgány jen v tom, že žalobce jako advokát sídlí v Praze, neshledaly.
21. Text ustanovení § 131 odst. 5 správního řádu nezavdává pochybnosti o tom, že využití delegace z důvodu vhodnosti závisí na uvážení správního orgánu. To potvrzuje i odborná literatura, na niž správní orgány částečně odkázaly, i správní judikatura. Správní orgány snad stroze, nicméně vzhledem k okolnostem případu dostatečně vyjevily, že vzdálenost žalobcova sídla od sídla správního orgánu I. stupně, není dle jejich názoru dostatečně silným důvodem, pro využití delegace z důvodu vhodnosti. Z podkladů ve spise bylo zřejmé, že žalobce je advokátem sídlícím v Praze, v čemž vzhledem k místě sídla správního orgánu I.

stupně a také s přihlédnutím k profesi žalobce nespaturuje ani soud důvod pro delegaci věci. Ostatně v den spáchání řešeného přestupku se žalobce dle oznámení městské policie také nacházel v Jablonci nad Nisou, který leží v přijatelné dojezdové vzdálenosti od Prahy.

22. Přehlednout nelze ani to, že žalobce sice argumentuje časovou a finanční náročností cesty z Prahy do Jablonce nad Nisou a zpět, avšak po celou dobu řízení žádnou takovou cestu nepodnikl a ke správnímu orgánu se nedostavil, takže těmito pro něj negativními jevy nebyl vůbec zasažen. Jako advokát navíc lépe než kdo jiný dokázal se správními orgány náležitě komunikovat s využitím prostředků komunikace na dálku. Za daných okolností nebyly správní orgány povinny provádět podrobnou analýzu výhod a nevýhod postoupení věci. Jednalo se o standardní, nevýjimečnou přestupkovou věc, kde se správní orgány přidržely zákonného pravidla o určení místně příslušného orgánu. Při úvahách ohledně možnosti využití delegace s přihlédnutím k žalobcem vzývané zásadě hospodárnosti řízení nelze pustit ze zřetele, že samotné postoupení věci prakticky vyvolává časové i jiné náklady na straně správních orgánů. Ty by měly být vyváženy silným benefitem, který delegace přinese. Záleží rovněž na charakteru a očekávané náročnosti řízení. V zásadě jednoduchá přestupková věc, kterou, jak dokládá správní spis, bylo možno projednat dokonce bez přítomnosti žalobce, nevyvolává potřebu výjimečného postupu. Dalším aspektem pak je, že žalobce učinil návrh na delegaci společně s opožděnou omluvou z ústního jednání podanou až v předvečer dne, na nějž bylo ústní jednání nařízeno.
23. K námitce vadného procesního postupu spočívajícího v neakceptaci omluvy a žádosti o odročení ústního jednání ze dne 1. 2. 2023 soud uvádí, že jelikož předmětné jednání proběhlo v nepřítomnosti žalobce, je třeba posoudit, zda byly pro takový postup naplněny podmínky ustanovení § 80 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky. Problematikou omluvy z ústního jednání se správní judikatura již bohatě zabývala. Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013-23, příhodně shrnul, že *„aby mohla být omluva obviněného z přestupku z nařízeného ústního jednání považována za náležitou, musí být splněny tři podmínky: 1) Obviněný se musí omluvit neodkladně, tedy ihned, jakmile mu to okolnosti dovolí. Z toho pohledu nebude náležitá např. omluva učiněná těsně před jednáním z důvodu, o němž obviněný věděl a mohl jej sdělit již dříve. 2) V omluvě musí být uveden důvod, který obviněnému účast na jednání znemožňuje. Tomuto požadavku nevyhoví např. omluva s vágním odvoláním se na vyřizování důležitých záležitostí. 3) Důvod omluvy musí být doložen, obviněný tedy musí své tvrzení v rámci objektivních možností prokázat.“*
24. Citovaný závěr lze bezpochyby uplatnit také v podmínkách úpravy § 80 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky. Náležitou omluvou je dle přesvědčení soudu taková omluva, která souhrnně vyhoví požadavkům na její včasnost (bezodkladnost), důvodnost a doložení uplatněného důvodu. Tyto parametry přitom nelze hodnotit izolovaně, nýbrž ve vzájemné souvislosti, neboť jeden důvod omluvy uplatněný např. krátce před ústním jednáním může být hodnocen jako včasný, zatímco jiný důvod omluvy uplatněný třeba i s několikadenním předstihem před jednáním může být posouzen jako uplatněný opožděně. Podstatné jsou tedy konkrétní okolnosti případu. Požadavek na bezodkladnost omluvy, jehož existenci žalobce zpochybňuje, je parametrem požadované včasnosti omluvy a je obsažen v sousloví „náležitá omluva“, s nímž ustanovení § 80 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky pracuje, a jak bylo uvedeno, správní judikatura o něm běžně ve vazbě na konkrétní okolnosti případu hovoří.
25. V daném případě soud nepovažuje omluvu žalobce z ústního jednání za náležitou, proto bylo možno ústní jednání konat bez přítomnosti žalobce, aniž by bylo dotčeno jeho právo

na spravedlivý proces. Správní orgány správně poukázaly na to, že žalobci bylo předvolání k ústnímu jednání doručeno již dne 11. 1. 2023, žalobce se však omluvil datovou zprávou odeslanou až dne 31. 1. 2023 večer, tedy tak, že se správní orgán mohl reálně o omluvě dozvědět teprve v den konání ústního jednání. To vše v situaci, kdy důvodem omluvy a žádosti o odročení ústního jednání byla žalobcova dovolená v Rakousku. Jde tedy o důvod, o němž žalobce musel vědět s výraznějším předstihem, což v žalobě do jisté míry také připouští. I kdyby tomu bylo tak, že se žalobce o termínu dovolené dozvěděl několik dnů před konáním ústního jednání, měl se omluvit dříve než večer před termínem jednání.

26. Nadto žalobce hovoří o dovolené s dětmi o jarních prázdninách. Termín jarních prázdnin je běžně znám řadu měsíců předem a hodlá-li účastník řízení v takovém termínu odcestovat s dětmi, byť je závislý na jejich zdravotním stavu, lze takovou informaci komunikovat vůči správnímu orgánu ihned po nařízení ústního jednání i v případě, že eventuelní nemoc dětí by nakonec mohla odjezd na dovolenou narušit či o několik dnů posunout. Omluva v předvečer ústního jednání, navíc v případě, že účastník řízení je advokátem, jemuž nemohou být postupy ve správním řízení neznámé, ukazuje na účelovost jednání žalobce. Za takových okolností se správní orgány správně nenechaly strhnout procesní taktikou žalobce a omluvu ve shodě s názorem soudu vyhodnotily jako nikoli náležitou. Z uvedených důvodů nelze hovořit o porušení práva žalobce na spravedlivý proces konáním ústního jednání v jeho nepřítomnosti.
27. Další okruh žalobních námitek spočívá v nedostatku vyvinuté snahy správního orgánu I. stupně za účelem postižení žalobcem označeného řidiče vozidla. Soud obecně uvádí, že právní úprava přestupku (dříve správního deliktu) provozovatele vozidla zakotvená v zákoně o silničním provozu již úspěšně prošla přezkumnou činností Ústavního soudu, byla mnohokrát vykládána a aplikována správními soudy, včetně Nejvyššího správního soudu, jakož i popsána v odborné literatuře. Zdejší soud nezpochybňuje skutečnost, že odpovědnost provozovatele vozidla nastupuje subsidiárně k odpovědnosti řidiče, to však platí v mezích relevantní právní úpravy vykládané dle jejího smyslu a účelu. Žalovaný příhodně citoval z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2020, č. j. 4 As 450/2019-36, jímž podpořil svůj závěr, že jedna bezúspěšně zasláná výzva žalobcem označenému řidiči žijícímu v cizině je postačující, a není tedy třeba se pokoušet deklarovaného řidiče kontaktovat opakovaně. Přitom nepřehlédl, že správní orgán I. stupně nerezignoval na snahu řidiče dohledat i jiným způsobem.
28. Zcela absurdní je žalobcova výtku, že mu správní orgán I. stupně nedal možnost poskytnout další kontaktní údaje ohledně deklarovaného řidiče. Správní orgán naopak ihned poté, co mu byly sděleny kontaktní údaje na ukrajinského řidiče s adresou v ruskou anexí postižené Luhanské oblasti, rozpoznal, že kontaktování označeného řidiče může být problematické. Proto žalobce vyzval k poskytnutí dalších kontaktních údajů řidiče s logickou úvahou, že řidič se může nadále nacházet na území ČR, pokud se zde nacházel v době spáchání přestupku. Žalobce zůstal v této věci zcela pasivní. Vyžaduje-li, aby jej správní orgán požádal o další kontaktní údaje řidiče až po neúspěšném pokusu o doručení písemnosti do ciziny, soud konstatuje, že k takovému vyčkávání nebyl žádný rozumný důvod.
29. Skutečnost, že žalobce sdělil údaje o řidiči, nevylučuje, aby byla věc přestupku řidiče odložena a aby nastoupila subsidiární odpovědnost provozovatele vozidla. Správní orgán I. stupně v daném případě vynaložil dostatek úsilí směrem k postižení řidiče, a naplnil tedy podmínky § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, v důsledku čehož byl oprávněn projednat přestupek žalobce, jakožto provozovatele vozidla. Pokud žalobce citoval pasáž

rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2016, č. j. 2 As 33/2016-53, kde byla řešena situace, kdy provozovatel totožnost řidiče nesdělil vůbec, soud připouští, že v daném případě je situace poněkud odlišná. Provozovatel vozidla si však nemůže představovat, že aktivní označení jakékoli osoby, třeba i smyšlené či pro správní orgány jinak nedostupné, jej automaticky uchrání před vyvozením jeho odpovědnosti za přestupek.

30. Žalovaný správně poukázal na smysl a účel právní úpravy přestupku provozovatele vozidla. Jím lze argumentovat také ve vztahu k námitce, že nezdařilo-li se doručování řidiči v cizině, mělo mu být doručováno prostřednictvím ustanoveného opatrovníka. Účelem předvolání řidiče k podání vysvětlení je především tohoto řidiče reálně nalézt za účelem jeho potenciálního přestupkového postižení. Pokud nalezen nebyl, nelze účelu právní úpravy dosáhnout ustanovením opatrovníka. Žalovaný tedy důvodně vyzdvihl, že úprava § 125f zákona o silničním provozu byla vytvořena speciálně pro tyto situace, a jestliže se přes adekvátní snahu nezdařilo nalézt a zkontaktovat řidiče, není namístě mu ustanovovat opatrovníka, nýbrž nastupuje subsidiární odpovědnost provozovatele vozidla, jenž je pro správní orgány dohledatelný a dostupný.
31. Soud proto uzavírá, že v dané věci shledal korektní a zákonný postup správních orgánů. Naopak v přístupu žalobce soud shledává účelovou snahu směřující k odvrácení přestupkové odpovědnosti žalobce, která však byla shledána v souladu se zákonem. Pokud jde o žalobcem až v soudním řízení předložené prohlášení ukrajinského řidiče, který dle žalobce dozrává, že v předmetné době měl vozidlo žalobce v nájmu a zaparkoval v místě označeném popsáním dopravním značením, soud je jako důkaz neprovedl, neboť toho není k řádnému vypořádání žalobních námitek zapotřebí. Pro věc je podstatné, že správní orgán I. stupně v souladu se zákonem shledal, že v tehdejší době byly naplněny podmínky § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, a bylo tedy namístě projednat přestupek provozovatele vozidla, což správní orgány učinily.
32. Popsané naplnění zákonných podmínek a z něj plynoucí navazující postup nelze zvrátit tím, že žalobce teprve v řízení před soudem poskytne další střípky do mozaiky utvářející profil skutečného řidiče. Žalobci nic nebránilo poskytnout písemné prohlášení řidiče či jiné kontaktní údaje řidiče (ty neposkytl ani v soudním řízení) již správnímu orgánu I. stupně, byl k tomu dokonce výslovně vyzván. Žalobce však poskytuje údaje o řidiči pouze tehdy, když se mu to hodí. Celou věc jen dokresluje skutečnost, že strážníci městské policie v Jablonci nad Nisou se dle jejich oznámení setkali při sepisování vyrozumění o spáchání přestupku u předmetného vozidla přímo s žalobcem. Příběh o nájemci – ukrajinském řidiči z Luhanské oblasti, který se ke spáchání přestupku prakticky dozrává, avšak snaze správního orgánu I. stupně o zkontaktování odolal, velkou věrohodností nedisponuje.

V. Závěr a náklady řízení

33. Na základě shora uvedené argumentace soud žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. Ve věci soud rozhodoval, aniž by nařídil jednání, a to v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., když s tímto postupem žalovaný výslovně souhlasil a žalobce se na výzvu soudu v tomto směru ve stanovené lhůtě nevyjádřil.
34. Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

35. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 26. září 2024

Mgr. Zdeněk Macháček
samosoudce